

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Magyarországon: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Külföldön: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

— Egyes szám ára 4 fillér. —
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 11. Telefon 412.

Gyászmagyarok.

Azok az urak, akik a Ház mai ülésén a miniszteri bársonyszékekben helyet foglalnak, egytől-egyig gyászmagyarok. Siralmas a képtük és az ábrázatukon ott fityeg a hazafiatlanság bélyege.

Miért jöttek haza az urak Bécsből? Hisz ott finom az eledel és a külső keret csemegéül császári kegyet rejteget? Avagy talán abban a hiedelemben élnek önök, hogy a magyar nemzetnek mindenkoron szívesen és mély meghajlással kell fogadnia mindazt, amit Bécsből küld szemükre az osztrák?

Most az egyszer csalódnai méltóztatnak gyászmagyar urak! Illő és időszertű, hogy legyen már vége a komédiának. Évszázadok bűneit és csalásait ám földje be átláthatatlan takaróval az idők moha, de annak a pillanatnak érzéki mámorát, — amelyben öntudatra ébredt a nemzet és tudatosan cselekedve a függetlenség jelszavaival harcra induló pártjának adott többséget, — nem szabad, nem lehet az érzéketlenség ködfátyolának segítségével kiszebbíteni, eltonpítani, semmivé tenni.

Mert az a komédia, ami most a politikai élet porondján a nemzet véleményét képviselő pártokkal szemben lejátszódik, tulajdonképpen abban rejtegeti legerősebbnek vélt fegyverét, hogy a megváltozott közhangulatot visszakarja tereelni abba a mederbe, amelyben eddig olyan nyugodtan, olyan kényelmesen lehetett kavarni a vizet tökéletesen úgy, ahogy Bécsből dirigálták.

Bizonyos, hogy a megszokottság varázsereje csábító és mély, végeszaktadatan álomba ringatja a lelkeket. Megszokták odafönn, hogy hatvanhét óta nem volt a nemzetnek önálló gondolata, érvényesülő akarata. Megszokták, hogy a ködfátyol segítségével, amelylyel vakká tették a nemzetet, egyre jobban közeledjenek az összm monarchia megvalósítása felé. Megkedvelték a hallgatást és a néma, kérődző türelmet, és azt hitték, hogy a nemzetet azok az urak képviselik, akik sohasem azzal járultak elébük, hogy ez vagy amaz kell a nemzetnek, hanem mindenkoron csak azzal, hogy mit kívánnak ők a nemzetől...

Nem is lehet megtűközni rajta, ha a csalódás, amely a nemzet felébredésével érte őket, kellemetlenül esik nekik.

Rómának a szíve vérzett, mikor Cézár átlépett a Rubikonon és a muszka cárnak elállt a lélekzete, mikor Napoleon lovainak patkói ott dobogtak Oroszország szíve fölött.

Nekik is fáj a végzet sujtó ítélete. És mert fáj, azt hiszik, hogy legjobban úgy lehet meggyógyítani, ha a sebet régi idejét mult flastromokkal tapasztják be. A nyakunkra küldenek egy kormányt, amelynek nincs programja, nincs többsége és kormányoztatni akarunk vele mindaddig, míg a háttérben folyó aknamunka, a nemzet elkedvetlenítése és a politikai élet irányában unottá tévése, — sikeresen befejeződik.

Mert abban a hitben ne ringassa magát senki, hogy a fejeváry-kormányának a hirdetett ügyvezetésén kívül békítési missziója is volna! Ha alkotmányosan, a nemzet érvényesülni akaró óhajának megfelelően akarták volna megoldani a válságot, elég idejük lett volna erre január huszonhatodika óta. Nem! A terv kétségtelenül az, hogy elfojtsanak minden gondolatot, amely a felébredés eszméje nyomán jó napvilágra s visszavarázsolják a régi, boldog megszokott állapotokat. Hát ez egyenesen képtelenség. Urak, hát sült bolondok önök? Nem látják hogy a nemzet örök időkre, elpusztíthatatlanul visszanyerte szemévilágát? Avagy láttak már olyan vakot is, aki visszanyervén látóképességét, könnyedén, ellentetés nélkül megengedi, hogy újra meg osszák szemévilágát? Örült képzelődés és szennyes gondolatok fertőzött tábora kell ahhoz, hogy ilyen badarságra vemedjen a józan ész.

Egyébként mindegy. Csak haladjanak azon az uton, amelyen elindultak. A nemzetnek az a haszna lesz belőle, hogy az ingadozók is a közös táborba gyülekeznek és az alkotmányosság lobogóját lobogtatván, lándzsát törnek a nemzet jogai mellett.

De azt aztán ne kívánja senki tőlünk, hogy a gyászmagyarok fecsegéseinek hitelt adjunk. Nem hisszük el, hogy ők karddal a kezükben, hazaszeretettel a

lelkükben harcoltak a királyi trónus előtt. Hanem igenis elhisszük, hogy megfosztva füleiktől, hadi szereiktől és mindattól, ami magyar volt rajtuk, elmenekültek a miniszteri bársonszékekbe és ott siránkoznak, hogy az ellenség táborában milyen háborús a világ! Éo ura fakó. Megfutamotoztatok gyászmagyarok, mert gyávák voltatok, mert hitványak vagytok, mert nem is vagytok — magyarok...

Barabás Ernő.

Politikai válság.

A magyar politikai közvélemény most még a Tisza-kormány lemondásának elfogadásával és az új ügyvezető kormány kinevezésével foglalkozik. A figyelem odairányul, hogy miként fogadja ma a képviselőház az új beamterminisztériumot? Beszél-e báró fejeváry Géza ügyvezető-miniszterelnök és ha beszél, minő programot ad? Erre vonatkozólag különben tisztában lehetünk. Báró fejeváry Géza nem fog egyebet mondani, mint a mi a hozzá intézett királyi kéziratban foglaltatik.

A király mindenféle belügyi reformokhoz hozzájárul, de a kialakult nemzeti többség katonai követelményeinek nem enged. Amit annak idején a szabadelvűpárt kilences-bizottsága kért, azt már fokozottabb mértékben teljesíteni hajlandó, de tovább nem megy. Ezzel a legfelsőbb enunciacióval pedig a magyar nemzet akarata képviselő mai parlamenti többség nincs megelégedve. A válság tehát megoldatlan. A Tisza-kabinet felmentése és a diódarabant-kormány kinevezése után is fennállanak az éles határvonalak a király és nemzete akarata között. Pedig ezt az utóbbi akaratnyilvánítást gróf Tisza István bukott miniszterelnök tanácsára maga a király idézte fel.

Különböző hírek járnak arról, hogy az új kormányt a parlamenti többség micsoda szeretetreméltósággal üdvözi ma. A tény az, hogy báró fejeváry Gézánál — a mindig a saját szuverén méltóságára hivatkozó tábor-szernagy és darabant-kapitányánál — kellemesebb egyént nem küldhetek volna Bécsből a magyar képviselőházba. Miniszterelnöki megjelenése a magyar képviselőházban bizonyosan forrongásba hozza a magyar képviselők vérlüktetését, de bizni kell abban, hogy nemzetünk képviselői mérsékelni fogják ma-

Gőzmosoda

Széchenyi-utca 42. — Telefon 323

Megbízásait gyorsan és kiváló
szépen teljesíti.

gukat, még a generális-miniszterelnök esetleges bakavágásaival szemben is. Mert itt most csak a szigorúan törvényes alapon való tartózkodás higgadtsága és ereje imponálhat.

Némely lapokban ismét megjelent az a hír, hogy a szabadelvű párt ugynevezett kuruc támadásra készül az új kormány ellen, mihelyt az a képviselőházi többség bizalmatlanságával találkozik. Hogy és mint megy végbe ez az előre is kétkedő mosolylyal fogadott kuruc kirohanás, azt majd megmutatja a mai ülés.

A mai ülés.

A képviselőháznak egyik ülése elé sem tekintett az ország oly érdeklődéssel, mondhatnám aggódó kíváncsisággal, mint a mai ülés elé. Már magában véve az a tény is, hogy báró fejérvári Géza személyében egy katonai lett a kabinet feje, elég okot szolgáltat az országban izgalmat teremteni. Hát még ha azt a feszült viszonyt vesszük tekintetbe, amely a koalíció és az új kormány között fennál, azonnal érthetővé válik az új kormány mai bemutatkozása iránt kifejlődött nagy érdeklődés.

Mióta nyilvánosságra került, hogy báró fejérvári és hét miniszter társa a mai ülésen mutatkozik be az országgyűlésnek, azóta a képviselőház háznagyi hivatala valóságos ostromállapotba került. Nemesak a képviselők, de a nagyközönség is, a szó szoros értelmében véve valóságos rohamot intéznek úgy személyesen, mint pedig telefon útján a karzati jegyek érdekében és a káznagygyal együtt a Háznak minden tisztviselője szinte nyög a jegykéréssel kapcsolatos munka sulya alatt. A képviselőház karzatán mintegy háromszáz ülő és 600 állóhely van mindössze. Az ezekre jogosító beléptijegyekre azonban ötszörösen történt az előjegyzés, úgy hogy a mai napon, mikor a jegyek kiadására került a sor, nem mindenki tudott jegyhez jutni.

A kapitány kalandja.

A vár alatt, a csillagsáncok oldalán szedte a fekete leány a vadvirágot. A napon sziporkázva katonák gyakorlatoztak. Nem törődött velük. Óvatosan szegte fel a fekete szoknyáját s a gyászfátyolos kalapját egy galagonya bokor ágára akasztotta.

Végighevert a puha, kövér füvön. A vadvirágot elszórta maga körül és sötét, bánatos szemével a várat nézte merengően, szomorúan. Nagyon szép volt így. Fekete, hullámos haja, melyet egy tüvel kiszabadított, acélkékes fényben szikrázott s a hideg fény bevonta az olajbarna, halvány arcát is.

Meg se rebent a fekete, álmos szempillája, úgy nézte a gubbasztó várromot, mintha maga a kőbevésett szomorúság volna.

— Jó napot, szép kisasszony!

A fekete leány ijedten ugrott föl. A kiszabadult haját összefogta a kezével és lángoló tekintettel, reszkette nézett farkasszemet az előtte álló férfival.

— Mit akar? — kérdezte rekedten.

A férfi mosolyogva emelte csákójához a keztyűs kezét és udvariasan felelte:

— Megismerni önt, kisasszony.

Fiatalkorban, napbarnított, délceg katona volt. A csillogó századosi uniformisát por lepte be, az álla borostás volt, mint a ki nem ért rá kicsinosítani magát. A leány hidegen mérte végig, aztán közönyösen mondta:

— Fölösleges.

— De nem, nem, — mondta kipirult arccal a katona. Ismerni akarom. Már egy hónapja keresem a percet. Engedje meg.

Határozottan, szinte követelősen mondta, de a tekintete megalázkodóan könyörgött.

Valóságos „zsufolt házra” van tehát kilátás, amelynek hallgatósága izgalommal telten lesi a történendőket. Azt hisszük azonban, hogy a kíváncsiság ezuttal kielégítetlen marad, mert — értesülésünk szerint — azon az oldalon legalább, amelyről a szenzációs események kiindulása várható, mély-séges nyugalom fog honolni.

fejérvári Kossuthnál.

fejérvári Géza báró ma kora délután Kossuth Ferencnél, a szövetkezett ellenzék elnökénél járt, hogy nála miniszterelnöki minőségében, amint ez régtől fogva szokás, bemutatkozzék. fejérvári Géza báró kerek egy óra hosszat időzött Kossuthnál és apróra elmondotta, micoda cél vezérelte abban, amikor a miniszterelnökséget vállalta. Törekvése oda irányul, hogy a parlamenti többségből való kormányalakítást előkészítse és kifejtette, hogy fejérvári felfogását a válságból való kibontakozásról és előterjesztéseit a vezérő-bizottsággal közölni fogja, ahhoz való állásfoglalás céljából.

Tisza és a szabadelvűpárt.

Tegnap mentette fel a király végleg Tisza István grófot a miniszterelnökségtől. Ma — a felmentés hivatalos közzététele után Tisza István gróf már nem generális, hanem közkatona. Az igaz, hogy ez a közkatona sarzsi ez idő szerint még nagyon hasonlít atyjának a lemondását közvetlenül követő időkben való szerepléséhez. Ma még Tisza István gróf vezére a szabadelvűpártnak. De ez a vezéri marsallbot már ma, az első huszonnégy órában kieshet Tisza István gróf vezérő közkatona kezéből. Arról van ugyanis szó, hogy Tisza István gróf és a szabadelvűpárt nagy többsége közt a pártnak a fejérvári-kabinet bemutatkozásakor követendő magatartása tekintetében éles nézeteltérés merült fel.

A törvényhatóságok.

Kisküküllő vármegye függetlenségi pártja,

mint Diesőszentmártonból írják, Szantner Lajos nagybirtokos elnöklésével értekezletet tartott, melyen elhatározta a rendkívüli megyei közgyűlés összehívását. A közgyűlésre Szantner Lajos a következő indítványt adta be: A válságos politikai helyzet nemzeti óhajok szerinti megoldás helyett oly fordulatot vett, mely a magyar alkotmány sarkalatos pontjainak megtámadását jelenti. Szükséges ugyanezért, hogy minden magyar hazafi az ország alkotmányának védelmére kifejezett állást foglaljon el s épp ezért tisztelettel indítványozom: Mondja ki a közgyűlés, hogy az ország fennálló törvényei értelmében a képviselőház által törvényesen meg nem szavazott adókat és meg nem ajánlott ujoncokat behajtatni és előállíttatni nem fogja s hogy az ilyen irányban kiadandó rendeleteket végre nem hajtja.

Vélemények a királyi kéziratról.

Az a királyi kézirat, melyet ő felsége báró fejérvári Gézához, mint kinevezett miniszterelnökhöz intézett, a politikai körökben mindenütt élénk feltűnést keltett. Budapesti lapjainak tudósítói több kiváló politikussal beszéltek erről a kéziratról.

Justh Gyulának, a képviselőház elnökének véleménye szerint ez a kézirat nem változtatja meg a politikai helyzetet. De abból folyólag az a kötelezettség háramlik a képviselőház többségére, hogy az eseményeket nyugodtan és méltósággal várja be, ne hogy zavarja azt a jó hatást, a melyet a baloldal magatartása a királyra tett. Én, ugymond, mint a Ház elnöke, örködni fogok a képviselőház méltóságán, a házszabályok adta eszközök energikus alkalmazásával.

Kossuth Ferenc így nyilatkozott: A kézirat célja az, hogy felhívja a képviselőház pártjait, hogy lehetővé tegyék egy többségi programnak, illetve egy többségi kormánynak az alakítását. A kézirat különben annak a bizonyítéka, hogy a király lel-

A fekete leányt meglepte ez a hang. Mig a gyászfátyolos kalapját feltűzte, této-ván nézte ott lent a gubbasztó várromot. Aztán odafordult a férfhoz és komolyan, büszkén nézett a szemébe.

— Tessék!

— Zádor Miklós vagyok.

A leány lehajolt a vadvirágok után. A kínos zavarát akarta elrejtteni, amely kezdett erőt venni rajta.

A férfi szintén lehajolt, a virágokat segítette összedülni és közben beszélni kezdett.

— Ne haragudjék kisasszony rám. Nem tehetek róla, meg kellett ismernem. Egy hónap óta látom minden nap s egy hónapja, hogy ezt a pillanatot vártam. Ha szokatlan volt a közeledésem, mentse az, hogy a mód egyedüli volt.

A fekete leány arcán egy mosoly suhant végig. A férfi tiszteletteljes hangon beszélt, azonkívül jól látta, hogy erősen remeg a keze. Fel van indulva. Mosolyra ingerelte ez a lányt és némi kötekedéssel mondta:

— Hát katonásan csinálta.

Azzal megindult a mezőn. A férfi követte és tovább beszélt udvariasan hódolattal.

A sóskut felől, a vár alatt elkanyarodó országúton poros katonák masiroztak. Hazatartottak a kaszárnyába s bár ki voltak fáradva, a resegő trombitahangra mereven lépkedtek.

A leány érdeklődve nézte őket s egyszerre csak ijedten rezzent meg. A csapatvezető hadnagy kardja megvillogott a nap-sugárban s harsányan hangzott a vezényszó:

— Jobbra nézz!

A fekete leánynak tisztelegtek a katonák. Vércsókolt a leány arcába, zavartan for-

ditotta el a fejét. Az oldalán mosolyogva állott a kapitány, a keztyűs keze a csákójához emelve. Hát neki szólt a tisztelgés. Mosolyogni kezdett a leány is és eltűnődve nézett a csapat után.

Hát menjünk mi is haza!

II.

A „fekete lány” az anyjával lakott az alsó soron, a templom mögött. Vadgesztenye fák fődtek el a zöldszalus ablakokat s a tornácot vadszőlő erzte be.

Remete módra éltek az özvegyasszony és leánya. Csak másfél hónapja, hogy a fekete leány gyászfátyola először lengett végig a vadgesztenyefákkal beárnyalt gyomos udvaron s a sűrű lombokon kíváncsi tekintetek lestek be azóta mindennap. De csak a leány lengő gyászfátyolát láthattak az emberek és néha egy magás asszony.

Egyszer aztán a Zádor Miklós kíséretében ment végig a városon a fekete leány, illatos alkonyaton történt, mikoron a mezőn való csatangolásából tértek haza.

Katonák, akik az utcán jártak, peckesen szalutáltak a leány mellett lépkedő kapitánynak s a leány bánatos arcát ilyenkor vidám mosoly derítette.

Az emberek csodálkozva állottak meg. Hogyan került össze a kapitány a fekete leánnyal? És ime milyen bizalmasan mennek egymás mellett. Mi ez?

De lám az utca végén megáll a fekete leány és kezét nyújt a kapitánynak. Bucsuzik. A kapitány kér valamit, de a leány fejét rázza. És nemsokára eltűnik a fekete leány a vadgesztenyefák mögött, a vadszőlővel befutott, oszlopos házban. A gyászfátyola

kében bizonyos jóindulat nyilvánul Magyarországra iránt. A kéziratnak a magyar katonai követelésekre vonatkozó része azt bizonyítja, hogy a király nem tud szabadulni azoktól az előítéletektől a melyek nála ugyazólván hagyományosak és a melyek így akadályozzák a helyzetből való kibontakozást.

Kilépések a szabadelvűpártból.

Dr. Nyáry Albert báró lemondott a kultuszminisztériumban elfoglalt állásáról, mert alkotmányellenes kormányt szolgálni nincsen kedve és egy szép, hazafias levélben értesítette Kossuth Ferencet, hogy belép a 48-as függetlenségi pártba. Ez az elhatározás becses, mert értékes férfitól jön. Hasonló lépést ma még nem várhatunk az állam valamennyi tisztviselőjétől, mert még nem került a dolog kenyértörésére, amikor is önfeláldozást követel hazánk szent érdeke. Reméljük, hogy később sem kerülünk a végletek nagy erőpróbáihoz. A két birodalom békéjét, nyugalmát, fejlődését nem fogják kockáztatni amiatt az ostoba előítélet miatt, mintha a hadsereg harcképessége a német szó kizárólagosságától függne. De elhamarkodottnak azért nem tartjuk a Nyáry báró lépését. Ellenkezőleg: őszinte, becsületes és üdvös példának tekintjük ez a lépést, mely utat tör a tisztviselők részére a hazafias kötelességek teljesítésében, ha majd elkövetkezzenek a nagy megpróbáltatásnak dicsőséges napjai. A szabadelvűpártból a tegnapi nap folyamán kiléptek még Rakovszky István és Dárday Sándor, az állami számvevőszék elnöke és alelnöke, akik kilépésüket levélben tudatták báró Podmanicky Frigyessele.

A köbölküti választás.

Köbölkúton tegnap volt a választás. Szemere Miklós disszidentet óriási többséggel képviselővé választották. Kardhordó Árpád alig kapott néhány szavazatot.

nyomán pedig mintha valami nehéz gondolat feküdnék meg az utca során, az emberek mehezen sóhajtának fel.

III.

— Ki ez a leány? kérdezték a kapitánytól az emberek.

— Ki ez, ki ez? kérdezte eltűnődve maga a kapitány is. Aztán komoran felelte: — Magam sem tudom.

Es nem tudta. Illetos alkonyatokon, mikor haza kísérte a leányt a mezőről, ahol az vadvirágot szedett és a gubbasztó várrmot nézte szomoruan, merengőn, könyörgött a leányhoz:

— Miért nem engedi meg, hogy egyszer bemenjek magukhoz? Beszélnek az édes anyjával, aki mindenesetre jó és meghallgatná kérésemet. Aztán boldogok lehetünk.

A fekete leány szomoruan mondta ekkor:

— Nem, nem: én nem vehetem le a fekete ruhát; én nem lehetek boldog.

Aztán vidáman mosolygott fel, mert egy fíradt csapat ment el mellettük, harsányan hangzott a vezényszó:

— Jobbra nézz! A katonák tisztelegtek ekkor.

— Hát jól van — mondta végre a fekete leány sóhajtva és köny lepte el a szemét — eljöhet hozzánk. Pedig megbánja, higgye el, megbánja...

A kapitány diadalmasan ragadta meg a leány kezét;

— Mikor, mikor? — kérdezte lázas türelmetlenséggel.

Holnapután.

Tarka históriák.

Az egyeki falusi iskolában történt a következő érdekes eset. A tanító a csigáról tartott hosszas magyarázata után kérte a tanulóktól:

— Megeszik az emberek a csigát?

Hosszas hallgatás lón a válasz, míg végre az egyik így szól:

— Az emberek nem eszik, hanem csak az urak.

Debrecen és Püspökladány között történt. Grünzweig Mór és Fényesi Ede felszálltak a Debrecen felé induló személyvonatra. Mindkettő II. osztályu nem dohányzó szakaszba ült. A vonat megindult s Grünzweig se szó se beszéd, kivesz egy jó petyves trabukót és rágyújt:

— Pardon, uram, ez nem dohányzó szakasz.

Grünzweig rá sem hederítve kedves utitársára, tovább szívja a trabukót, Fényesi még egyszer figyelmezteti, hogy nem szabad itt dohányozni. Nem ért vele azonban semmit sem. Megtette tehát azt, amit minden becsületes ember tenni szokott, jelentést tett a kalauz-nál.

A kalauz rögtön elősiet s ily módon kéri Grünzweigot:

— Az üzletszabályzat értelmében a nem dohányzó szakaszban még az utasok beleegyezésével sem szabad dohányozni. Ennélfogva figyelmeztetem önt, tessék eldobni a szivarját vagy tessék velem jönni.

Grünzweig eldobja a szivart, azonban megszólítja a kalauzt.

— Hallja kalauz, ennek az urnak nem II., hanem III. osztályu jegye van. Tessék kivezetni.

A kalauz kéri a megszólított jegyét és mivel tényleg az volt, teljesíté Grünzweig kívánságát. Meg volt tehát boszulva. Grünzweig nyugodtan tovább szivarozott.

Egyszerre csak Debrecen kiáltja a kalauz és mindaketten kiszálltak. Találkozásukkor kéri Fényesi Grünzweigot:

— Ugyan, ha szabad kérdeznem, hogyan tett ezt észrevenni, hogy nem II. osztályu a jegyem? Hát, hát, hogy is mondjam csak, hát...

Másnap a fekete leány nem szedte a vadvirágot a csillagsáncok oldalán. A kapitány gyótródva várta, de aztán azt gondolta, biztosan az anyját készíti elő a holnapi találkozásra.

A gyomos udvaron kard csörrent meg végre a következő napon. A vén gesztenyefák ámulva rázták meg aggott fejüket s a napsugár ijedten lapult meg a rózsabokrok alján. A tornácra fonott karosszékről öreg, cselédformájú asszony kelt föl és élesen kérdezte.

— Mi tetszik?

De aztán előkeresett a zsebéből egy összegyűrt levelet és dűnyögve adta át.

— Igen, igen a levél... a kisaszszonytól...

— Hát nincs itthon kérdezte a kapitány megütődve.

A vén cseléd semmit sem felelt. Végigbaktatott a tornácra és dühösen csapta be maga után a nagy ajtót.

A kapitány visszafordult. A levelet görcsösen szoritotta a kezébe és zugó fejjel sietett a lakására. Nem volt sem címezés, sem megszólítás a levélben. Így hangzott:

Megszöktem maga elől. Ne vádoljon, mert ennek így kellett lenni. Én nem dohatom le már a fekete ruhát ebben az életben, én nem lehetek boldog. Miért is akart több lenni maga nekem a pusztá ösmerőnél? Hiszen más úgy sem lehetett volna. Ha megmondtam volna magának, hogy ki vagyok, tudom, visszaborzadt volna tőlem. De hát hadd borzadjon vissza. Tudja, ki volt az én papám? Nagy ember, a kinek a nevét még egy év előtt bizonyára ön is tisz-

a mellényéből kilátszott és észre vettem, hogy önként is ép olyan jegye van, mint nekem.

Egy debreceni ember suttog egyik barátjával, a kinek egy titkot akar elárulni.

— Bennem egészen megbizhatsz. Titoktartás az én elvem. Csak a múlt héten láttam, hogy Jucikának 17 harnis foga van és Debrecenben senki sem tud felőle csak én és még nem is mondtam senkinek sem.

Oteló — ismert debreceni ficsur — egy bécsi vasuti jegyet lobogtatva kezében rontott be a szerkesztőségbe.

— Hallották híret önök a homo publikusznak?

— Igen.

— Nos hát ez az ember én vagyok. Mert aki manapság Bécsben jár, az mind homo publikusz.

— Van még valami mondanivalója, kérdezte segédszerkesztőnk a Hottinger-féle nagykest szorongatva.

— Igen — mondotta Oteló ünnepélyesen. Tudják-e az urak mi a különbség egy uralkodó és egy szakácsné között?

— Nos?

— Semmi! Mert az uralkodó is meg a szakácsné is — katonát tart.

Az Oteló öröme nem tartott sokáig, mert mihamar kirepült a szerkesztőségből. Utána egy olló, egy bot, egy kalap és egy lábfej repült.

H I R E K

Kérjük ama t. előfizetőinket, akik netán a lapot elkésve kapják meg, hogy erről bennünket minden egyes esetben nyomban értesítsenek, hogy azonnal intézkedhessünk a zavar megszüntetése végett. Egyben arról is értesítjük t. előfizetőinket, hogy a fűrdővéd alatt mindenüvé utánuk küldjük a lapot, ha mindjárt többször változnék is a hely.

telettel modta ki. Talán tudja is a nevét. Egy tábornok, aki sikkasztott. Istenem, hogy ezt le kell írnom! Talán emlékszik még arra a nagy szegényre! Az önk arca pirult bele, önké, a katonaké, hogy ilyen ember volt a bajtársuk. Így irták akkor a lapok. Láthatja tehát, hogy meghaltam. Isten önnel!

Ön elkergetett innen. Pedig látja, oly nyugodt voltam már. Mikor a maga társaságában a katonák tisztelegtek nekem, oly boldog voltam. Eszembe jutott a múlt, a mikor még egy egész ezred szalutált a tábornok-kisaszszonynak. Régen volt. Látja maga még a visszaemlékezéseimtől is megfosztott...

Szegény anyám, nem tudja, hogy mért kell innen szaladnunk. Nem tudja, hogy az apám árnya üldöz. Isten önnel. Ha megvigasztalja talán az utolsó szavam, hát tudja meg szívem mélyéből — szeretem önt!...

V.

A templom mögött, az alsó sűrűn magára maradt a vadgesztenyefákkal fűdött, tornácos ház s az emberek mikor betekintettek a pusztán maradt, bozotos udvarra, hol valamikor a fekete leány gyászátyla lengett, tündöve kérdezték. — De hát ki is volt ez a fekete leány?

S ha a kapitányhoz fordultak felvilágosításért, komoran sóhajtva mondta a kapitány: — Magam sem tudom...

Pakots József.

— **Évzáró vizsgálata a zenedében.** Mielőtt a zenede tanári kara a jól megérdemelt nyári szünidőt megkezdene, tegnap az intézet nagytermében pompásan sikerült vizsgálati hangversenyt rendezett. A díszes közönség lelkesen tapsolt a kiválóbb növendékek igazán művészi játéknak.

Elsőnek Jabloncay Lenke kisasszonyt kell megemlítenünk aki Liszt 16-ik rapszodóját játszotta oly készültséggel és művésziességgel, mely már teljesen befejezett játéktulusra vall. Közvetlen, hatásos játéka hatalmas tapsokra ragadta a közönséget; a tapsvihár részben kitűnő tanárának Füredi Samunak is szólt. Jók voltak még Domaničky Eta, aki Sehuman A. mell zongoraversenyét adta elő ügyesen. Eggman Margit, Darvas György hegedűjátéka és végül az intézet vonósnégyese: Darvas, Veszprémy, Hajdu Miklós és Hajdu István. Ezzel a quartettel nem vallana szégyent a zenede bármely hangverseny dobogón sem. A hallgatóság méltatta is eléggé művészi játékukat.

A hangverseny után Simonffy Emil igazgató buzdító beszéd kíséretében kiosztotta a jutalmakat a legjobb és legszorgalmasabb növendékeknek. Díjakat kaptak a következők: A legelső jutalomdíjat, ezüst érmet Veszprémy Andornak ítéltek oda. Bronz érmet kaptak: Békési Anna, Darvas Alice, Domaničky Eta, Balla Gizella, Hajdu István (gordonka), Szathmáry Erzsébet (zongoratanaszak), Fábrián Margit (hegedűtanaszak), Dicséző oklevelet kaptak: Sáfrány Irén, Lőrinczy Ferenc (zongora), Csanak Margit, Péntzes Gyula (hegedű), Battermann Ida (gordonka), Szabó Berta (zeneórt.) Szorgalomjegyet kaptak: Nagy Béla, Harmathy Viola, Györfly Aladár, Kovács Anna, Kardos István (öszhangzattan), Malatinszky Vilma (elmélet) Bárdos Mariska, Dall, Asta Elza, Kardos Margit (ének), Csajkos Mariska, Auszterlic Margit, Szalay Gizella, Somogyi Etel, Szutor Izabela, Kövendi Dénes, Roncsik Jenő (zongora előkészítő tf.) Bodnár Emmy, Gonda Eszti, Kányási Ilon, Lackó Margit, Márton Ella, Tikos Etel (II. évf.) Kovács Gizi, Kíler Margit, Fischer Irén, Konrád Irma, Kulcsár Gizi, Kurián Margit, Pintér Lili, Lakatos Irén, Cséthy Ilon, Kiss Jolán (középf.) Füredi László, Nagy Ernő, Füredi Leona, Fürst Mátyas, Póka Miklós, Kányási Elemér, Nagy Tibor, Veres Géza, Szabó Sándor, Neubauer Jolán (hegedű), Brück István, Rózsa Endre, Boekó Béla (gordonka.)

— **Tanítójelöltek fogadalmá.** A lévai állami tanító képzőintézet növendékei követésre méltó hazafias fogadalmat tettek a tízéves találkozásra való ígéretekkel kapcsolatban: A szerződés, amely érdekes jele a nemzeti szellem föllendülésének s igazán becsületére válik a derék fiatal embereknek, szösz szerint így hangzik: „Szerződés. Mi alulírottak, kik tanulmányainkat az 1905-ik évi június hóban a lévai állami tanítóképzőben fejeztük be, fogadjuk igaz magyar becsületünkre, hogy bármerre vessen bennünket egyenként hivatásunk és sorsunk, lélekben és szívben édes magyar hazánk szeretetében együtt maradunk. Ezen együttmaradásunk biztosítására elhatároztuk, hogy intézetünknek, mely bennünket emberekké, lelkes magyar néptanítókká nevelt, tanítványai maradjunk, az évi tagsági díjat minden polgári év végéig Ványa Vilmos ügyvezető társunk címére beküldjük és minden szükséges hivatást a Néptanítók Lapjában közlünk. Ezen hira-

dásaink ismertető igéje: „Előre!” — a magyar szabadság hőseinek jelszava.”

— **Tolnay Kornél ünneplése.** A debreceni üzletvezetőség érdemes főnöke Tolnay Kornél nem rég tért haza Amerikából, hol a magyar kir. államvasutak kiküldöttéit egyrészt az amerikai vasuti rendszereket tanulmányozta, másrészt hazánk vasutpolitikáját ismertette meg az amerikaik előtt. A nagyérdemű kiváló szakférfi tiszteletére most az üzletvezetőség központi és állomási tisztikara bankettet rendez, hogy iránta való szeretetének és becsülésének külsőleg is kifejezést adjon. A vacsora ma este 8 órakor lesz a Dobos-pavillonban.

— **Csődbejutott borkereskedő.** Weinberger Bernát debreceni kereskedő fizetési képtelensége a lakásában történt tüzesettel kapcsolatosan feltűnést keltett Debrecenben. Most a debreceni kir. törvényszék csődött rendelt el ellene egy aradi hitelezője kérésére. Csődbiztosul dr. Udényi Nándor albirót, tömeggondnokul dr. Lukács Emil ügyvédet, helyettesül pedig dr. Tarján Leó ügyvédet rendelte ki.

— **Díszes esküvő** volt ma Debrecenben. Sóváradi ifj. Biró Géza cs. és kir. uradalmi tiszt tart. hadnagy vezette oltár elé Műnich Jolán kisasszonyt. A polgári eskütést Oláh Imre anyakönyvvezető, az egyházat dr. Wolafka Nándor püspök végezte. Násznagyokként szerepeltek: Graszl Vilmos cs. és kir. uradalmi főtitkár és Roncsik Lajos főszámvevő. Esküvő után lakoma volt, a melynél Rác Károly zenekara látta el a zene kíséretet. A fiatal pár nászutra ment.

— **Tóth Géza temetése.** Tóth Géza-nak az „Adria” tengerhajózási társaság szomorú végét ért igazgatójának — tragédriájáról táviratban adtunk a minap hírt — holttestét a kerepesi úti temető halottasházában történt beszentelés után, vasárnap éjjel Erdő-Tarcsára szállították, hol az elhunyt hastélyának kápolnájában helyezték ravatalra és hétfőn délután tették örök nyugalomra a családi sírboltban. Az özvegy és a család iránt általános részvét nyilvánul, számtalan részvétirat is érkezik. A hosszú idő óta ideggyűlöletben szenvedő özvegyet a súlyos csapás ágyba döntötte.

— **Sáfrány Lajos távozás.** Az ev. ref. felső leányiskola egyik tanárát, Sáfrány Lajost igazgatóul hívták meg a nagyváradi ev. ref. felső leányiskola és tanítóképző intézethez. Ugy értesülünk, — hogy Sáfrány Lajos a megítélt meghívást elfogadta, s már a következő tanévben nem tanít a debreceni katedrálján. Távozását szinte sajnálkozást kelt mindazon körökben, a hol megfordult és szeretetreméltóságával, modern világnézetével híveket és tisztelőket szerzett magának.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalnál folyó hó 18-tól a mai nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Özv. Gajdos Jánosné, Szoka Borbála rk. 74 éves, Doma Sándor ev. ref. 64 éves, Nagy Mária ev. ref. 3 hónapos, Bin Juliánna rk. 7 hónapos, Törös Margit ev. ref. 9 hónapos, Mocsári Imre ev. ref. 45 éves, Csinanvec Anna rk. 24 éves, Blaskó Béla rk. 2 éves, Füstös Árpád ev. ref. 8 hónapos, Károly József rk. 64 éves, Csáki Imre ev. ref. 15 napos, Goldstein József izr. 6 éves.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában, a nyári tanfolyam ez évben július hó 1-én d. u. 6 órakor kezdődik. Beiratkozni bármely időben lehet Péterfia u. 2. szám alatt. Bosztonra külön óra vehető.

— **Születések.** Az állami anyakönyvvezető hivatalnál legutóbb közölt kimutatásunk óta a következő születéseket jelentették be: Született 10 fiú és 6 leány. Összesen 16 születés.

x **Hölgyek** tanácsot és segélyt nyernek, szülés esetén felvételnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Cím a kiadóban.

x **500 drb.** minta érték nélküli zacskó félárban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

x **Postakönyvek félárban.** Cím a kiadóhivatalban.

x **Zombori magyar tambura zenekar** ma és a következő napokon Govza István hírneves karmester vezetésével hangversenyt tart a Dréher sörsarnok nagy nyári kerti éttermében.

x **Használja** a híres **Hajusági pedrót.** Egy dohoz 50 fillér. Kapható **Grosz Nagy Ferenc** gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca **Arany-egyszarvas** gyógyszerár.

x **Ki akar olcsón ruházkodni,** vegyen szép és olcsó angol és belföldi divatszövetet eredeti gyári árban **Ranunkel H.** és fia cégnél.

x **Valódi panamakalapok** darabja 5 és 6 Korona, **legszebb turista s tenis ingek** 4-5 és 6 Korona Feketésnél.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Az új kormány bemutatkozása.

Budapest, június 21. A fejeváry kormány bemutatkozását a mai ülés napirendjére tűzték ki. Természetesen a karzatjegyekért valóságos népvándorlás volt a ház háznagyi hivatalához. Azok a szerencsések, a kiknek jegy jutott, már kora reggel elfoglalták a karzathoz vezető oldalajtót hogy jó helyet biztosítsanak maguknak. A parlament épületéhez vezető utcák képe gyönyörű látványt nyújt. Sűrű tömegben összeszorulva hullámszik a néps folyton fokozódó érdeklődéssel lesik az ülésről kiszivárgó eseményeket. Mikor egy-egy népszerűbb ellenzéki képviselő kocsija hajt a sorfal között, zugó éljenzés hangzik fel, míg a szabadelvűpárti képviselőket abcug, hoch kiáltásokkal fogadják.

A hangulat az utcán a legnagyobb mértékben izgatott. A folyosó képe olyan, mint valami hangyaboly. Képviselők, újságírók, minden rangú és rendű emberek nyüzsögnek le és fel, s az alakuló csoportok a várható fejleményeket tárgyalják. Egyszerre csak fél tizenegy óra tájban éles, csengettyűhang süvit bele a zsidongásba. **Justh Gyula** elnök most nyitja meg az ülést.

Mikor **Kossuth** belép a terembe, — zugó, szünni nem akaró éljenzésben törnek ki a képviselők, — a karzat felől s kendőt lopogatva élteti az ellenzéket és Kossuthot. Kossuth meghatottan köszöni meg mély meghajlással az ovációt. Lassanként begyűlnek a szabadelvű párt tagjai is. Az exminiszterek a szétszórtan a képviselők padjában foglaltak helyet. Mély csend fogadja jegyzőkönyv felolvasását. Az el-

Zombori Magyar

tambura zenekar

● ma és a következő napokon ●

GOVZA ISTVÁN hírneves karmester vezetésével hangversenyt tart a Dréher sörsarnok nagy nyári kerti éttermében.

női jelentések után *Justh* bejelenti, hogy *Lányi* mandátumáról lemondott, (nagy mozgás és zaj a baloldalon.) A hangulat ismét csendes lesz. — Mikor az elnök jelenti, hogy a Curia a Tisza mandátuma ellen beadott petíciót elutasította, belép a terembe Tisza. A jobboldal éljenzi, a baloldal pedig óriási abcug kiáltásokkal fogadja. Tisza sápadtan a miniszterelnöki hársónyszék háta mögé ül. Elnök bejelenti, hogy *Percel* mandátumát az összeférhetlenségi bizottság megsemmisítette.

Mikor arról beszél, hogy a bizottság a rosszhiszeműséget is megállapította, a jobboldal kiabál: Nem igaz. A baloldalon — abcug, kegydíjasok — kiáltással felelnek vissza. **Justh a baloldal tapsai között figyelmezteti a jobboldalt, hogy a bizottság ítélete fölött kritikának nincs helye.**

Az iratok felolvasása sok időt vesz igénybe. Elnököt felhatalmazták, hogy *Bonyhádon* az új választás iránt intézkedjen. Most belép az új kormány elöl *fejérváry*, utánna a többi miniszterek. A baloldalon ingerült felkiáltások. *Gazemberek, hazaárulók.* A vezetők csendre intik a képviselőket. *Károlyi István* gróf feláll és csendre kéri az ellenzéket.

Justh elnök *Lukács Gyulát* ingerülten rendreutasítja. *fejérváry* látható izgalommal, kezét szívére szoritva feláll s alig hallhatóan beszélni kezd, s átadja a királyi kéziratot, melyet elnök felolvastat. *fejérváry* ezután a kormány megalakulásának körülményeit vázolja. Elmondja, hogy kormánya pártokon felül áll. Súlyos viszonyok között, öregedve, kevés erővel is kötelességének tartotta, hogy ő felsége parancsának engedelmeskedni, önminisztértársaival együtt kötelességének tartotta.

Egy hang: Tettestársaival!

fejérváry: Ha a legcsekélyebb módon sikerül nekik a békét helyreállítani, ez lesz a legnagyobb jutalmuk. Ezután röviden vázolja az ország szomorú állapotát a gazdasági és ujoncozási téren. (Baloldalon közbeszólas, de elnök erőlyesen csendet kér.)

fejérváry: Sürgősnek tartja a kvóta megállapítását is, azután törvényjavaslatot nyújt be az indémnitásra, ujoncozásra, beruházásra és egyéb dolgokra. Végül határozati javaslatot ad be a kvótabizottság kiküldésére. Kijelenti, hogy politikai kérdésekkel foglalkozni nem kíván a kormány, hanem minden törekvésük azon lesz, hogy a korona és nemzet között a békét és egyetértést helyreállítsák. **Befejezésül újabb királyi kéziratot ad be.**

Farkasházi Zsigmond felugrik és kiáltja: Gazemberek. Nagy izgalom, kavargódás támad. Baloldalon többen felugrálának. Apponyi, Kossuth csitítják őket.

Justh elnök: Napirendre a kormány bemutatókozása van tűzve. **Amig ez le nem tárgyalatik, addig az újabb királyi kéziratot nem bontja fel. (Erre az egész baloldal feláll és percekig tapsol.)** Ha letárgyaltuk a napirendet, a királyi kéziratot hódoló tisztelettel meghallgatjuk. (Taps és éljen.) *fejérváry* hivatkozik évszázados gya-

korlatra, hogy a királyi kéziratot azonnal fel kell olvasatni. (Baloldalon zaj és nagy ellenmondás.) *Kossuth* és *Tisza* egyszerre állnak fel szólásra. Tiszát abcugolják és nem engedik szóhoz jutni. *Kossuth* az elnök kijelentését helyesli, s azt mondja, hogy a miniszterelnök nem terjeszthet új királyi kéziratot a ház elé, míg az első királyi kéziratot tudomásul nem veszik. *fejérváry* kéri az elnököt, hogy olvastassa fel a második királyi kéziratot, mert a király szavát meg kell hallgatni. *Andrássy Gyula* azon véleményben van, hogy a királyi kéziratot fel kellene olvasatni. *Polónyi Géza* a házszabályokhoz kéz szót, és kijelenti, hogy két tárgyban egyszerre határozni nem lehet. Az elnök nagyon helyesen járt el, mikor kijelentette, hogy a mai ülés napirendjét elsősorban az új kormány bemutatkozása képezi. El kell tehát dönteni, hogy a miniszterelnöknek van-e joga újabb királyi kéziratot bemutatni. Nem lehet a magyar törvényhozás terében megnyugodni, *fejérváry* két királyi kéziratot olvastasson fel akkor, a mikor az első felett sem határozott még a ház.

fejérváry beteresztett több törvényjavaslatot és még egy királyi kéziratot. Tegyük fel, hogy a második királyi kézirat elnapolja a házat. Ez kijátaszása az alkotmányak. Hol a törvény és tradíció, mely a kormány bemutatkozásának tudomásul vételét követeli? **Mig az első tudomásul nem veszik, addig a második királyi kéziratot nem lehet felolvasni, mert a parlament az alkotmány eltiprására segédkezet nem nyújthat.** (Lelkes éljenzés és taps a baloldalon.) *fejérváry* feláll.

Apponyi: Még egy levelet hoz?

Elnök: A miniszterelnök és *Tisza* kéri, hogy döntsön a ház abban, hogy felolvassák e azonnal a második királyi kéziratot. *Tisza* hozzászóllása után elnök szavazásra teszi fel a kérdést. **A Ház nem kívánja a második királyi kézirat felolvasását. Óriási lelkesedés, éljenzés és taps az egész baloldalon.**

fejérváry feláll és kijelenti, hogy ilyen eljárás évszázadok óta nem fordult elő a magyar parlamentben. Erre az ellenzék fenyegető magatartást tanusít, mire *fejérváry* és a kormány kivonulnak a teremből. **Pozsgay leköpdösi a kivonuló minisztereket.** Nagy kavargódás, sipolás, füttyölés, padverés a baloldalon. Elnök kénytelen az ülést felfüggeszteni.

Szünet után elnök megnyitja az ülést és megállapítja, hogy a miniszterelnök jogosulatlan téren mozgott akkor, midőn a ház határozatát kritika tárgyává tette. *Kossuth* áll fel szólásra s a szövetkezett ellenzék nevében a következő határozati javaslatot terjeszti be: „A képviselőház hódoló tisztelettel tudomásul veszi az új kormány kinevezéséről szóló királyi kéziratot és kihirdetés céljából azt a főrendiházhoz átküldi.

Mint hogy a királynak fejérváry-

hoz intézett s fejérváry által ellenjegyzett levele nem felel meg a parlamentáris alkotmány követelményeinek, a magyar képviselőház fejérváryval és minisztértársaival szemben bizalmatlansággal viseltetik. *Kossuth* kijelenti, hogy indítványa olyan igazságokat tartalmaz, amelyeket felesleges indokolni. Mert csak oly miniszterium létezhetik a parlamentben, amely alkotmányos alapokon nyugszik. Amelynek ott gyökere nincs, az a kormány nem felel meg az alkotmányosság alapelveinek. **A fejérváry kormány helyzetét súlyosbítja, hogy a királyi kéziratban az áll, hogy a királyi akarat korlátokat szabhat a parlamentnek. Ha ez igaz, akkor az országgyűlés a végrehajtó hatalomnak, a kormánynak és királyi akaratnak szolgáló végrehajtója lenne és a parlament állandó kormányválság alatt állna.**

Vlad Aurél a nemzetiségek nevében fejezi ki a bizalmatlanságot az új kormányról szemben. *Tisza* szintén bizalmatlanságot fejez ki *fejérváry* és kormánya iránt. Beszéde alatt folytonos közbeszóllások voltak és beszédjét alig tudta befejezni.

Ezután az elnök *Kossuth* és *Tisza* bizalmatlansága fölött szavazásra tette fel a kérdést. **A ház óriási többsége Kossuth indítványát fogadta el. (Lelkes éljenzés és taps.)**

Justh elnök most felbontja és felolvastatja a második királyi kéziratot, mely szerint a király szeptember 15-éig elnapolja a Házat. Óriási zaj, örült kavargódás támad, az ellenzéki képviselők körül veszik. *Tiszát*, tetteleg inzultálni akarják. **A kavargódás általános. Hihetetlen, még példátlan képet mutat a ház. A zsufolásig megtelt karzatok majdnem leszakadnak. A karzat tómbol. Szitkok és gyalázó kifejezések röpködnek Tisza felé. Már már tetteleg inzultálják *Tiszát* mire *Andrássy Gyula* oda rohan és kivezeti a teremből.**

Elnök az ülést felfüggeszti és a termet elhagyja.

Szünet után *Bánffy, Rakovszky* és *Mezőssy Béla* beszéltek. Az ülés 2 órakor véget ért.

Tüntetés a parlament előtt.

Budapest, június 21. A parlament előtti tért óriási tömeg lepte el, amelyek között a sztrájkoló vas- és fémmunkások ezrei vannak. Mikor *Tisza* kocsija fél tizenegyre a ház elé érkezett, a tömeg hevesen megabcugolta és le akarta húzni a kocsiról. Azonban a rendőrség a tömeget visszazsorította.

A szabadelvűpárt értekezlete.

Budapest, június 21. A szabadelvűpárt ma este értekezletet tart, amelyen tiltakozni fognak a ház elnapolása ellen. *Pattyánszky Elek* kilépett a szabadelvűpártból.

REGÉNY-OSARNOK.

Apáca és kegyencné.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 28

Az elnök szomszédságában balról levő páholyban, virágcsokrával játszva, s fejét bánatosan karjára tamasztva, ült egy fekete öltözött fiatal hölgy.

Ó volt az, a ki felé az általános figyelem fordult.

Ha valaki e feketebe öltözött, halvány nőre nézett, kinek sötét szemei tündökölték, mint a hajnalszín az éjszakában, a sötét éj királynőjét vélte maga előtt látni.

Olvasóink talán tudják, vagy kitalálják, hogy az éj ez érdekes királynéja nem más, mint Marder Hermína, a neudorfi javurt, a kegyelmezett, vagy Signora Camilla, kit a pénz ördöge emelt egy örökös nő rangjára...

A mint félénken és igénytelenül ült ott, bátran meg lehetett volna arra esküdni, hogy valamely apáca kastromból jön.

Hohenau izgett-mozgott, köhécselt, s minden lehető módot elkövetett arra nézve, hogy a fekete szemek irányát maga felé vonja, de nem látszott az neki sikerülni akarni, — bár az neki minden mesterkedés nélkül sikerült is már, mert a szép hölgy igen óvatosan felé-felé pillantott.

— Mi lelte önt ma, Hohenau? — kérde őt fiatal nagynénje. — Ugy látszik, hogy ön ma köhögést kapott meghűlése folytán.

— Talán tegnap a vadászaton hültem meg? — felelé zavartan az ifju; — nem veszedelmes édes nagynéném,

— Ideje, hogy kitobzódja már magát, különben mint mellbeteget aligha Sziciliába nem kellend önt küldenünk.

— Es ott sokkal nagyobb biztonságban lenne, — jegyzé meg Werdenberg, — mert az abruzzai banditák nem oly veszélyesek, mint a zöld asztal lovagjai.

— Ismeri ön e fiatal hölgyet itt mellettünk, férjem? — Kérde gyorsan Werdenberg Amália, hogy a nagybátyja által kilőtt nyílnek hegyét az unokaöcs kebléről elfordítsa. — Ugy látszik, vidékről jött, mert különben csokra helyett inkább legyezőjével játszanék.

— Nem ismerem, — felelé Werdenberg. — De ime, épen valaki lép páholyába, s ki bizonyosan jobban lesz értesülve, mint mi.

Amália elhalványodott.

A téfi, ki a szomszéd páholyába lépett, Erlenstein Henrik, a bécsi bankár volt, ki neki oly sok fájdalmat okozott, s oly sok könnyűt csikart ki szeméből.

De nem csupán Werdenberg Amália, hanem Rozália, Bienenfeld ifjabb leánya is elváltoztatá színét, a mint látta, hogy a bankár az érdekes idegen hölgyet oly barátságosan köszönti.

— Először érzett szívemben valami ismeretlen s névtelen fájdalmat.

Nővére Paulina ugyan nem halványodott el, mindazonáltal kissé fintorgatta orroskját. Boszankodott, hogy a bankár még egy pillantást sem vetett reá, bár ő sokkal szebb és sokkal fiatalabb volt, mint a fekete öltözött hölgy.

— A bankár ur ma átengedte nekünk páholyát, — mondá boszusan, — valószínűleg azért, mert egy második páholyban kellemesebb rá nézve.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Eszakkeleti Vármegyék Szövetkezetének Szövetsége. Az „Eszakkeleti Vármegyei Szövetkezetek Szövetsége” f. hó 14-én Szatmáron, a vársháza nagytermében gróf Csáky László elnöklése mellett tartotta meg rendes évi közgyűlését. A szövetségi eszme tényleges fénysugár volt az a nagy érdeklődés, mely ezen

a közgyűlésen megnyilatkozott. — Mig 3 év előtt alig jelentek meg többen a határozatképes számnál, addig ez alkalommal 52 szövetkezet 56 kiküldöttel volt képviselve. A közgyűlést gróf Csáky László elnök szép beszéddel nyitotta meg. Ezután a szövetségi titkár az intézőbizottsági jelentést olvasta fel. A gondosan összeállított munka kiterjeszkedik a Szövetség 1904. évi működésére s felsorolja azon eredményeket, melyeket a Szövetség a múlt év folyamán elért. — A szövetségi szervezésen és az erkölcsi célok megvalósításán kívül megalakított 9 hitelszövetkezetet és pedig ötöt Szatmár, négyet pedig Szilágymegyében. Ezen új alakításokkal 1904. év végén a szövetség kötelékébe 98 szövetkezett tartozott és pedig Szatmárvármegyében 37 hitel, 1 fogyasztási, Szilágymegyében 38 hitel Ugozásban 20 hitel, 1 fogyasztási és 1 gabonarakári szövetkezet. A 96 hitelszövetkezet működési köre 259 községre terjed ki; tagjainak száma 16,771, az üzletrészek pedig 27,598. Ezen üzletrészek értéke 1,320,990 korona, — melyből 657,782 korona tényleg be volt fizetve. Tartalékalap 79,187 korona és így a megtakarított tőke 736,969 koronára rug. A takarékbetétek összege pedig 638,635 korona. — A befizetett üzletrészek és elhelyezett takarékbetéteket véve alapul egy-egy tag átlagban megtakarított Szatmárvármegyében 112 koronát Szilágymegyében 53, Ugozásban 60 koronát. A tagok a múlt üzletév végén 3,620,670 korona kölcsönrel tartoztak, melyből átlagban egy tagra esik Szatmármegyében 221 korona, Szilágymegyében 202 korona, Ugozásban 235 korona. A tiszta nyereség 43,388 korona 29 fillért tett ki. A szövetségi titkár „Szövetkezeti szemelvények” címen felolvasást tartott a szövetségi életben előforduló dolgokról; különös súlyt szeretne fektetni arra, hogy a szövetségek erkölcsi hivatásukat fokozottabb mértékben teljesítsék, melynek alapos keresztülvitelére az állambatalmat tartja hivatottnak. A felolvasást tetszéssel fogadták.

Az O. M. R. E. Losoncon és Pécsen. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, tegnap két vidéki kerületet alakította meg. Az egyik alakulás Losoncon, a másik Pécsen ment végbe, mindkét helyen városi és kerületbeli kereskedők élénk részvétele mellett. A losonci kerület alakuló gyűlésén, a melyen Wohl Romy Adolf elnök, a központot Sándor Pál elnök, országgyűlési képviselő, Kunc József alelnök, Klein Berthold, Paunc Sándor és Székely Ferenc igazgatósági tagok képviselték, az elnöki megnyitó beszédben Wohl Romy a kereskedelem érdekeinek elhanyagolásáról szól, majd Török Zoltán főispán, Nagy Mihály alispán és Wagner Sándor polgármester adtak kifejezést a hazafias kereskedelem fölvirágoztatását célzó egyesülés eredményein érzett örömeiknek és üdvözölték az új kerületet. A gyűlés ezután megalapította a kerület tisztikarát, az alakulást a város erdejében rendezett 150 terítékű bankett követte. A pécsi kerület alakuló gyűlése iránt is nagy érdeklődést tanúsítottak Pécs város és Baranyamegye kereskedői, akik nagy számmal jelentek meg a gyűlés színhelyén, a pécsi kereskedelmi és iparkamara dísztermében. Az egybegyűlteket az előkészítő bizottság nevében Kindl József királyi tanácsos, a kereskedelmi és iparkamara elnöke üdvözölte, majd utalt a kerület megalakításának fontosságára. Dr. Lévy Béla központi főtitkár ismertette ezután az egyesülés céljait. Végül megalakították a kerületet és megválasztották a tisztikart. Elnök lett: Kindl József, alelnökök lettek: jánosi Engel Gyula és csepregi Schapringner István.

Vetések állása Kassán. Kassáról írják nekünk: Az utóbbi napok bőséges eszései határunkra és környékére rendkívül jótékony hatással voltak és úgy a szépen fejlődő tavaszokat, mint a kapás és kerti veteményeket fejlődésükben hathatósan előmozdítják. Az őszi buza és rozs, kivéve a ritkasokat — bár azokat nagyrészt tavaszakkal pótolták — jól állanak; a buza átlag 4-5 mm.-t, a rozs 6 és az árpa 9-10 mm.-t

fog adni. Szénából középtermés lesz, mit most az eső némileg gátol. A gyümölcsfákat a cserebogár és gyűrűhernyó rongálta, de azért középtermés várható. Szőlő sok van; miután a zöltség kifogyott és az új késett, ma még igen drága. Burgonya igen sok lesz, káposzta szintén. A piac, különösen a husrendkívül drága, s a közönség sürgeti a városi hatóságot, hogy olcsóbb húst vehessen.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. június 21.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehez (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 134-135 fillérig. Öreg közép (páronként 300-400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehez (páronként 300 kgrammon felüli súlyban) 141-142 fillérig. Fialat közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 141-142 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 140-141 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240-280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 143-144 fillérig. Közép (páronként 240-260 kilogrammig terjedő súlyban) 141-142 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 140-141 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) 136-137 fillérig. Közép (páronként 240-260 kilogrammig terjedő súlyban) 135-136 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 132-133 fillérig. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Hamburg-Amerika Linie

Direkt német posta és gyors gőzös szolgálat, személyszállítás a világ minden részébe.

Hamburg-Dover-Newyork

Hamburg-Brazília Hamburg-Mexikó
Hamburg-La Plata Hamburg-Kuba
Hamburg-Kelet-Ázsia Hamburg-Franciaország
Hamburg-Afrika Hamburg-Anglia
Hamburg-Kanada Hamburg-Közép-Amerika
Hamburg-Nyugat-India

Genoa-Newyork
Nápoly-Newyork
Genoa-La Plata
Dover-Newyork
Cherbourg-Newyork.

Antwerpenből Canadába, Braziliába, La Platába Nyugat-Indiába, Cuba, Mexikó és Kelet-Ázsiába. Havreből Braziliába, Nyugat-Indiába, Cuba, Mexikó és Közép-Amerikába.

Boulogneből Newyorkba, Braziliába és La Platába. A Hamburg-amerikai vonal gőzsei fényes ellátást nyújtanak, kitűnő és kényelmes utazást úgy a magán, mint a fedélközi utasoknak.

Tengeri kójutazások:

Nyugat-Indiába Közép-tengerre
A Keletre A Rivierára
Az Északi-földre Irland és az Északisarkra
Ir- és Skótszába s valamennyi híres tündőhelyre

Tengeri kirándulások.

Közelebbi felvilágosítás kapható a társaság összes ügynökségénél és

a Hamburg-Amerikai vonal Hamburg személyszállító osztályánál.

Lakásberendezési cikkek!

Szönyegek, Ágy- és asztalterítők, Csipkefüggönyök és Storok posztó- és plüs-függönyök, Butorszövetek, Divántakarók, Uti- és kocsitakarók, Linoleum és bőrvásznak

óriási választékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

szönyegházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Buziás fürdő
Medico-mechanikai Zanderintézet

szívbeteg részére.

NYITVA: május 15-től szeptember 15-ig.

Vezető orvos: DR. SUGÁR REZSŐ.
Szívántalmak szakorvosa: NŐORVOS.

1 koronáért
kapható három felette finom amerikai gummi különlegesség

Erdekes árjegyzék is mellékeltek. Próba küldemény 25 db 5 koronától feljebb. Szépségápoló uldonságok. Női különlegességek. Spltzer Emil áruháza Bécs III. Grosse Mohringasse 14 d. Árjegyzék ára 20 fillér. — Bélyegeken is küldhető.

Szliács-Acélfürdő
(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, benuulás, allan, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és Dr. Stern J.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust utazás lakás árkedvezményről az első és utolsó szezonban stb. ad

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyom megye.)

NYAVAJATORÉS!!

Ki nyavajatorés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Mallyu gyógyszerár“ által Majaa-Frankfurt.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ
Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirda és vasutállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, 0 es. és kir. Felső Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszinek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly geségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanság és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvély és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinek. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után. **ORVOSOK:** Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá Dr. Blumenfeld Armin, Dr. Kanárik J., Dr. Szörényi Tivadar, Dr. Grossmann Dezső, Dr. Cséri János, Dr. Györi Ilona rendelő orvosok Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Országos hírű modern hidegvízgyógyintézet! három ásványvízfürdő! Hideg és meleg ásványvíz. Telített szénsavas fürdők Nauhelm-kura. Magyarország legkiválóbb szívgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők (bártfai vaslápól) Ivókara: (Egvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők!

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kura. Pormentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.

Elsőrendű gyár
Elnom svájci himzések eladására

keres hölgyeket, kik nagy ismeretséggel bírnak és himzések, betétek, blusok, zsebkendők stb. minta szerinti eladásával foglalkoznának, magas jutalék mellett. Az árak osztrák értékűek. Az áru bér- és vámmentes. Magyar levelezés. — Jelentkezhetni: „Za G. 732“ jelige alatt Mosse Rudolf hirdetési irodájában Szt-Gallen, Schweiz.

Tóth Gyula
vaskereskedő
Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; kerti vasbutorok, **gyermek kocsik**, fürdőkádák, jég szekrények, vas- és rézbutorok, peronospora és kerti fecskendők, minden vas- és fémiparhoz való szerszámok, **tűskés kerítés huzalok**, építkezésekhez **vasgerendák**, vas-, porcellán-kályhák, utóbbiakhoz **multiplikátor** (hőfejlesztő) betétek. **Legolcsóbb bevásárlási forrás.**

Utcai lapelárusítók

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Megérkeztek!!

a tavaszi idényre a legújabb
Női divatszövetek,
Gyapjú és borduros De-
lalnek 50 krtól feljebb,
Bluse selymek,
Divatos ruhadíszek, Csip-
kék, szalagok és belés-
árak

Szabó Lajos Fiai cégnél

Debrecen, Rózsater.

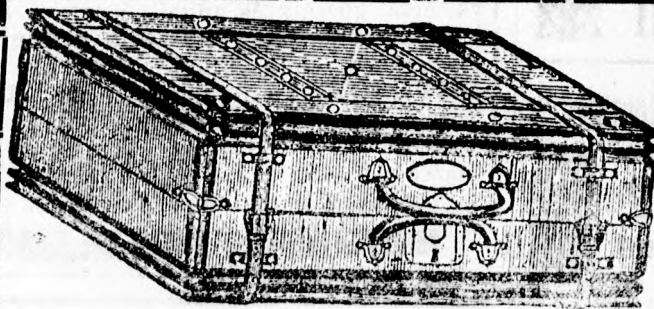
A legfinomabb Calcium-Carsid

legalább 100 kilogramm vételnél
100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládáknban, vagy 100 kilós csomagolásban akár-
mely állomásra szállítva, Magyarország főtúvonalain.

A számla-összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett
kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze
idrauliche della Dalmazia Triest.

Mindenféle bőrönd (kof-
fer) és táska javítá-
sokat olcsón, szaksze-
rűen és pontosan esz-
közlünk, nagyraktárt tar-
tunk saját gyártmányu
kofferekből, utazó táskák-
ból, a legolcsóbb árak
mellett. Megrendeléseket
méret után is készítünk.

Miklósné és Társa bőrönd (koffer) gyára,
Debrecen, Piac-u. 26, a nagytőzsde mellett.

Elsőrendű gyártmány!
EVENKÉNT KÉSZÜL 61000 DARAB.

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Egyedüli elárusító:

Keszler A. műszerész
Debrecen,
Városi bérház.

Gsászári és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű diszes és egyszerű berende-
zések eredeti tervek szerint.

Öreg ember nem vén ember

akkor, ha a leghirvesebb tanárok által kipróbált
amerikai tablettákat hasz-
nálja, mi az elgyöngült férfi
erőt visszaadja. — Csakis
elgyöngült férfierő (impotencia)
elleni szer.

Törvényesen védve. — ÁRA 6 KORONA.
Szállítás discreetio mellett postán naponta.

RADITZ J. gyógyszerháza Budapest,
a „Fehér Kereszt”-hez Fűvámter 6.
(a központi vásárcsarnokkal szemben.)

Főraktára Budapesten: rök T6J. gyógytára Ki-
rály-utca 12., Nádor-gyógyszertár Váci-körút 17

Idegbetegeknék

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyó-
gyászok által mint kitünő gyógymódot tartalmazó
Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár
a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „**EGYSZARVU**”-hoz címzett
gyógyszertárban **DEBRECENBEN** kapható.